

ADMINISTRATIA ROMÂNĂ

Organul Reuniunii notarilor comunali și cercuali din Transilvania Banat și părțile ungarene alipite

REDACTOR RESPONSABIL :

ALEXANDRU BUHA,

consilier orășănesc.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA :

LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

PRIMREDACTOR :

Cuprinsul :

Apelul Reuniunii Centrale. — Mai multă cultură. — Lege privitoare la constatarea morții prezumate a celor dispăruți. — Regulament pentru aplicarea dispozițiilor tratatelor de pace. — Ordonanțe cu caracter general. — Intrebări și răspunsuri. — Publicațiuni.

BCU Cluj / Central University Library Cluj ADRESA

NOTARIATUL



p. u.

județul :

ABONAMENTUL :

Pe 1 an 120 Lei
Pe 6, an 60 Lei

Apare în 1 a fiecărei luni

MANUSCRISELE

să primesc până în 10 a lunii
și nu să înapoiază.

TIPOGRAFIA LUDOVIC SZIKLAI, LUGOJ.

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

Organul Reuniunii notarilor comunali și cercuali din Transilvania Banat și părțile ungurene alipite

REDACTOR RESPONZABIL:
ALEXANDRU BUHA,
consilier orășanesc

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LUGOJ, STRADA BISERICII No 24.

PRIMREDACTOR:

Ministerul de Interne a binevoit a recomanda revista noastră dlor prefecti de județe din întreaga țară prin circulară cu Nr. 1419 din 2 Ianuarie 1923 după cum urmează:

„In orașul Cluj apare de două ori pe lună o revistă cu denumirea „Administrația Română“, sub direcțiunea dlui Alexandru Buha, consilierul orașului Lugoj și dl Georgiu Chendi, notar diplomat.

Această revistă, care este organul Reuniunii Notarilor comunali și cercuali din Transilvania, Banat și părțile ungurene alipite, prezintă o deosebită importanță, ca fiind călăuza funcționarilor comunali și administrativi în toate chestiunile comunale, publicând toate legile și ordonanțele ministeriale, privitoare la bunul mers al serviciului administrativ, Ministerul apreciind necesitatea acestui organ, precum și cheltuelile mari, cu care se editează, vă roagă să binevoiți a-l recomanda tuturor comunelor sau notariatelor din acel județ spre abonare, costul unui abonament fiind de 120 lei anual.

p. Ministru: (ss) R. FRANSOVICI.

Ordin nou!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

România, Ministerul de Interne Direcțiunea Administrației Generale și Statisticii.

Nr. 110065—26 Dec. 1923.

Domnule Prefect!

Avem onoare a reveni asupra ordinului nostru circular No. 1419 din 2 Ianuarie a. c. prin care vă făceam cunoscut, că în orașul Cluj apare bilunar revista „Administrația Română“ sub direcțiunea D-lui Alexandru Buha, Consilierul orașului Lugoj și vă ceream să o recomandați tuturor comunelor și notariatelor din județul Dvs. spre abonare, — rugându-vă din nou, să binevoiți a o recomanda în acelas scop organelor arătate cu mențiunea, că revista în chestiune prezintă o deosebită importanță, întrucât cuprinde toate legile și ordonanțele ministeriale, fiind o adevărată călăuză a funcționarilor comunali administrativi.

Din cauza măririi cheltuelilor de editură, costul unui abonament anual a fost fixat la 150 lei.

Cererile, însoțite de costul abonamentului, vor fi trimise direct de cei interesați Redacțiunei numitei reviste în Lugoj str. Bisericeii No 24.

Subsecretar de Stat,
R. Franasovici.

Director General, Modolea.

Taxa de membru se vor trimite la adresa casierului reuniunii centrale, d-lui Dr. VALER POP notar comunal în Seica-Mare, județul Târnava-Mare, iar abonamentele revistei se vor trimite Redacțiunei „Administrația Română“ în Lugoj, strada Bisericeii No. 24.

Apel!

Aducem la cunoștința Dilor Colegi, că în baza Art. 10 din Statutele Reuniunii, fiecare notar este obligat a abona oficios Revista reuniunii „Administrația Română”, și a achita costul abonamentului de 150 lei cel mult până la 1. Martie 1924, dinpreună cu eventuala restanță.

Cum însă Ministerul Internelor din București cu ordinul 1419 din 2 Ianuar 1923, și cu ordinul nou No. 110065—1923 din 26 Dec. 1923 a binevoit a încuviința abonamentul revistei în sarcina bugetelor comunale, — rugăm cu insistență, ca fiecare coleg să se îngrijească, că acesta să fie trecut necondiționat în bugetul anului viitor.

Colegilor, cari nu vor satisface acestui apel nici până la 1 Martie, li se va trimite Revista cu rambursă.

Chitanțele oficioase se vor trimite deodată cu revista.

* * *

Membrii Reuniunii mai sunt încă datori a achita până la 1 Februarie 1924 conform Art. 7 din Statute și taxa de membru ridicată la 70 lei, care în caz contrar va fi detrasă din salariul debitorilor pe cale administrativă (Art. 7).

Membrii Reuniunii sunt: Toți notari comunali și cercuali precum și subnotarii activi aleși sau denumiți în mod definitiv.

Redacția și Administrația revistei „Administrația Română” cu Biroul Central a Reuniunii Centrală sa mutat din Cluj în orașul Lugoj, strada Bisericii No. 24.

Vă rugăm, binevoiiți a Vă adresa cu toate cererile DV. acestui Birou Central la Lugoj.

Revista apare în viitor mai regulat în condițiuni mai favorabile, cu un cuprins bogat și vast și pe hârtie velină, ceea ce până acum în lipsă de fonduri nu s'a putut face

Reuniunea Notarilor.

Mai multă cultură.

Am văzut scris într'o revistă administrativă, de către un notar, că licențiații în drept cad la acel exament pentru administratorii de plasă, iar absolvenții a 4—5 clase primare, cu un an școală de notari, reușesc.

Legea organizării comunelor rurale (din 1908 Vechiul regat) este făcută în grabă (evenimentele 1907), așa că s'a strecurat în articolul referitor (. . .) aliniatele . . ., cea ce trebuia să fie.

Ce trebuia să fie? Subprefecții (administratorii de plasă) licențiați în drept (fără nici un examen), ajutorii subprefecțiilor și notarii

cel puțin absolvenți de liceu; căci, după cum nu poate deveni „popă” cel ce a învățat „Tatăl nostru” și poate psalmodia în strana bisericii bătrâne, tot așa și cel ce poate spune, ca o poezie în versuri, articole din legile positive și unele practice rutinate, nu poate deveni magistrat administrativ.

Omul cu o pregătire intelectuală aprofundată, poate să se opue eventualităților, poate preintimpina calamități, poate da sfaturi folositoare, etc. etc.

Deci, dacă este adevărat, că la examenul pentru administratorii de plasă a căzut un li-

cențiat în drept, și a reușit un absolvent a 4—5 clase primare, cu un an școală de notari, este o crudă ironie!

Pentru a nu se fi ajuns la aceasta degradare a culturii, era mai bine că licențiatul în drept să nu fi candidat, când a fost la cot cu cel cu cultura de mai sus. Prin această candidatură s'a înjosit cultura.

Dacă un cântăreț bisericesc din cei ruti-nați ar veni la concursul de hirotonisire cu un absolvent de siminar, de sigur ar fi fost aceeași ironie a soartei: cântărețul, „popă” — teologul căzut, dacă ar fi fost un articol clerical strecurat în legea respectivă, ca în aliniatele din legea organizării comunelor rurale din 1908.

Privesc, ca o santinelă nemișcată din 1906 tot cea ce s'a prevăzut prin diferite legișlaturi, și cunosc cultura funcționarilor administrativi din comunele rurale, începând dela vatașeii, călărașii și zapeii de odinioară, până la „Inspectorul comunal” al timpului, de aceea am dreptul a zice; „Mai multă cultură!”

În orice ramură de activitate socială, totdeauna a fost trebuința de mai multă cultură, pentru a excela față de celelalte organizații similare.

Examinând cultura funcționarilor administrativi din o comună rurală, față de ceilalți funcționari rurali, găsesc, că funcționarul administrativ chemat a explica, executa și aplica legile în o comună rurală, are un *sub-minimum de cultură*. Învățătorului, pentru a învăța scrisul și socotitul copiii de la 7—12 ani, i-se cere 4—5 clase primare și 6 ani școală specială (școală normală)!

Preotului, pentru a predica evanghelia în-variabilă credincioșilor, i-se cere cele 4—5 cl. primare și 8 clase siminar.

Până-ce și cântărețului bisericesc, care fără nici o răspundere psalmodiază în strana biserici bătrâne, — pentru aceasta demnitate i-se cere 3 ani școala de cântări.

Pare că a fost un făcut, ca să se pretindă (ceară) mai multă lumină, unde nu necesită, — și acolo unde ar fi necesară, să se întunece și lumina vreunei stele, ce a căzut în-tâmplător, într'un mediu întunecat.

Mă refer la vechiul regat, — și mă întreb — care este cultura funcționarului administrativ din o comună rurală, față de reprezentanții școlii și bisericii!?

Ce misiune are preotul și învățătorul, față de reprezentantul puterii administrative, pentru-că celor dintâi să li se ceară atâta cultură școlastică, iar celor din urmă o cultură atât de înșămnată: 4—5 clase primare și un an de învățatură a legilor, pe care cei mai erudiți juristi le desbat și le interpretează!?

... Zic: mai multă cultură în administrația rurală, — dacă nu superioară preoților și învățătorilor, cel puțin egală, — căci, dacă poetul Mihail Eminescu ar învia și plictisit de lumea sa spirituală, ar face un studiu critic asupra culturii funcționarilor administrativi rurali — din vechiul regat — în raport cu cei din țările apusului, ne ar repeta versurile poeziei sale:

„În voi totul e spoală, tot e lustru fără bază”.

Și dacă l-ar întreba cine-va, care a fost cauza anului 1907, ar răspunde sus și tare:

„Ne cultura, din administrația comunelor rurale!”

1923 Decembre.

*Un notar
din Olten.a Regatului.*



LEGE

Privitoare la constatarea morții prezumate a celor dispăruți în timpul războiului, precum și la regularea situației juridice a patrimoniilor și a urmașilor.

Art. 1. — Cei dispăruți în intervalul dela 13/26 Iulie 1914 și până la 1 Aprilie 1921, data trecerii armatei pe picior de pace, vor putea fi prezumați încețați din viață dacă disparițiunea va fi durat cel puțin un an dela această din urmă dată.

Aceste dispozițiuni se aplică și persoanelor cari n'au aparținut armatei.

Art. 2. — Cererea pentru constatarea morții prezumate a unei persoane dispărute va putea fi făcută de orice parte interesată sau din oficiu de ministerul public. Cererea se va adresa judecătorului de ocol în circumscripția căruia dispărutul și-a avut ultimul domiciliu și va cuprinde: numele, pronumele, meseria acestuia, cum și arătarea dovezilor pentru stabilirea temeiniciei cererii. Cererea și întreaga procedură pentru constatarea morții prezumate sunt scutite de orice taxe de timbru.

Art. 3. — Judecătorul, primind cererea, va dispune afișarea ei în extract la ușa judecătoriei, a primăriei și la ultimul domiciliu, constatându-se toate acestea prin procese-verbale de agenții respectivi. Dacă pe lângă probe scrise partea invoacă și martori, judecătorul va dispune chemarea și ascultarea lor după regulile dreptului comun.

Deosebit de acestea, judecătorul, din oficiu, va cere relațiuni despre persoana dispărută dela autoritățile publice, cari, după cazuri, ar putea procura informațiuni necesare în cauză. După o lună dela afișarea cererii la locurile indicate, judecătorul va judeca în camera de consiliu și va pronunța în ședință publică cartea de judecată, fără drept de opoziție și cu drept de apel la tribunal în termen de 10 zile dela pronunțare. Tribunalul va judeca cu aceeaș procedură și hotărârea sa va fi supusă numai recursului în casație, în termen de 10 zile dela pronunțare. Decizia Curții va fi fără drept de opoziție.

Art. 4. — Prin hotărârea care declară moartea prezumată se va stabili data morții, care în lipsă de dovezi va fi data hotărârii primei instanțe.

Dacă cel dispărut lipsește din momentul în care a avut loc o luptă, o explozie, un naufragiu sau un alt fapt de război, momentul aceluși fapt se va considera ca dată a decesului, afară dacă s'a stabilit prin cercetări că dispărutul a supraviețuit aceluși fapt.

Art. 5. — Hotărârea definitivă pentru constatarea morții prezumate ține loc de act de moarte și va fi înscrisă după cererea părții interesate sau din oficiu în

registrul de morți. În acest scop grefierul judecătoriei, dacă cartea de judecată a rămas definitivă, ori grefierul tribunalului, este dator a trimite extract depe hotărâre ofițerului stării civile al ultimului domiciliu al mortului în termen de 10 zile dela data când hotărârea a rămas definitivă.

Grefierii cari nu se vor fi conformat acestei îndatoriri, ori ofițerii stării civile cari nu vor fi făcut de îndată înscrierea, vor fi pedepsiți de instanța care a dispus înscrierea din oficiu, ori după cererea procurorului, ia o amendă civilă dela 500—2.000 lei, printr'o hotărâre nesupusă la nici o cale de atac, afară de aceea a opoziției în termen de 5 zile dela comunicare.

Art. 6. — Pe baza hotărârii care declară decesul prezumat al dispărutului se deschide succesiunea la dată când hotărârea a rămas definitivă.

Mostenitorii nu vor face acte de dispozițiune decât după trecere de un an dela deschiderea succesiunii.

Se exectează averea mobilă supusă stricăciuni, care poate fi înstrăinată îndată după punerea în posesiune. Deasemenea va putea fi înstrăinată chiar și averea imobilă dacă autoritatea judecătorească unde s'a deschis succesiunea ar găsi aceasta de un vădit folos pentru succesiune

Vânzarea se va face prin licitație publică și prețul se va consemna la Casa de depuneri, moștenitorii prezumptivi neavând dreptul decât la venit.

Art. 7. — Dacă dispărutul se reîntoarce sau dacă se dovedește existența lui, efectele hotărârii prin care s'a declarat moartea prezumată vor înceta și hotărârea definitivă va fi revizuită, după cererea celor interesați sau a procurorului, cu aceeaș procedură și aceleași căi de atac cu cari a fost dată.

Pe temeiul acestei hotărâri de revizuire definitivă dispărutul își va primi averea în starea în care s'ar găsi, precum și prețul consemnat al lucrurilor înstrăinate din ea, sau cele cumpărate cu prețul averii vândute, fără a putea urmări acea avere dacă va fi trecută la o treia persoană.

Veniturile averii rămân definitiv câștigate de către cei trimiși în posesia moștenirii.

Art. 8. — Soțul dispărutului, al cărui deces prezumat a fost declarat, se poate recăsători imediat după ce hotărârea a rămas definitivă.

Căsătoria din urmă va putea fi anulată din cauză că soțul prezumat mort mai trăiește, numai după cere-

rea primului soț sau după cererea soțului care n'a avut cunoștință de existența acestuia.

Acțiunea în nulitate se va intenta în termen de 6 luni dela constatarea oficială a existenței soțului presupus mort.

Căsătoria anulată va produce față de soțul de bună credință și de copii efectele căsătoriei putative.

Art. 9. — Dacă sentința prin care unul din soți a fost declarat presumat mort a fost atacată prin o cerere de revizuire, celălalt soț nu poate contracta o nouă căsătorie înainte de terminarea definitivă a litigiului, afară numai dacă cererea de revizuire a fost făcută după împlinirea a 3 ani dela înscrierea sentinței la oficiul stării civile.

Art. 10. — Până la darea unei hotărâri definitive de declararea morții prezumate a unui dispărut judecătorul competente, după cererea părții interesate ori a ministerului public sau chiar din oficiu, va putea numi un curator care să facă toate actele conservatoare, cum și pe acele de administrațiune anume determinate privitoare la averea dispărutului. Curatorul va fi numit de

preferință dintre moștenitorii prezumptivi ai dispărutului, cari ar înfățișa mai multă încredere pentru o bună administrație.

Judecătorul numind pe curator va dispune totdeodată ca veniturile să se împartă între moștenitorii prezumptivi ai dispărutului până la jumătate din valoarea lor și chiar în întregime dacă necesități imperioase familiare impun această dispozițiune.

Art. 11. — Hotărârea prin care s'a respins cererea de declararea morții rămâne fără efect dacă în urmă s'ar dovedi cu acte de stare civilă decesul.

Art. 12. — Dispozițiunile din art. 7 se vor aplica și hotărârilor pronunțate de instanțele judecătorești după dreptul comun înainte de promulgarea acestei legi când dispărutul s'a reintors.

Art. 13. — Cererile pentru declararea decesului prezumat pe temeiul legii de față vor putea fi introduse timp de 5 ani socotiți dela punerea în aplicare a legii de față.

(Promulgată în Nr. 204 al Monitorul Oficial din 12 Dec. 1923).

REGULAMENT

pentru

aplicarea dispozițiunilor tractatelor de pace și anexelor lor

cu privire la

constatarea drepturilor de a dobândi naționalitatea română și a pierderii acestei naționalități.

CAPITOLUL I.

Dispozițiuni generale

§ 1.

Dobândirea naționalității române.

Art. 1. — Naționalitatea română fiind recunoscută de plin drept și fără de nici o formalitate, persoanelor prevăzute prin tratatele de pace și prin anexele lor, prezentul regulament stabilește modul cum se constată existența condițiunilor cerute pentru dobândirea de plin drept a acestei naționalități precum și pentru pierderea naționalității române prin efectul dispozițiunilor acelor tratate și anexe.

Lucrările se vor face pe baza prescripțiunilor din tratate și a legiuirilor existente în momentul punerii în

vigoare a tratatelor. Pe baza acestor lucrări se vor forma liste pe comune de persoanele cari au obținut naționalitatea română pe baza tratatelor de pace.

Art. 2. — Sunt considerați ca supuși români de plin drept și fără nici o formalitate, în sensul dispozițiunilor tratatelor în vigoare :

a) Persoanele cari aveau indigenatul (apartenența) în vreuna din comunele din : Transilvania, Banat, Crișana, Sătmar și Maramureș precum și din Bucovina la data intrării în vigoare a tratatelor.

Prin indigenat se înțelege apartenența la o comună dobândită în conformitate cu legile ungare sau austriace ;

b) Persoanele de naționalitate austriacă, ungară sau rusă, cari, deși nedomiciliate la data punerii în vigoare a tratatelor pe teritorii din părinți domiciliați acolo.

Prin domiciliul părinților se înțelege pentru Bucovina sau Transilvania, Banat, Crișana, Sătmar și Mara-

mureș indigenatul comunai, definit în alineatul a, iar pentru Basarabia domiciliul administrativ definit mai jos ;

c) Supușii fostului imperiu al Rusiei stabiliți pe teritoriul Basarabiei, adică acei cari potrivit legilor ruse, aveau domiciliul administrativ în Basarabiei, la data de 27 Martie 1918.

Prin domiciliul administrativ, după legiuirile ruse se înțelege locul unde persoana își are așezarea stabilă sau chiar instalația casnică determinată de funcțiunea, profesiunea, ocupațiunea permanentă sau de proprietăți imobiliare cu condițiunea da a fi înscrisă acolo în registrele clasei din care făcea parte, sau în registrele autorităților din Basarabia competente în trecut pentru liberarea de pașapoarte interne sau externe, în listele de sortări sau în listele mitricale :

d) Supușii austriaci și ungari precum și persoanele fără nici o naționalitate (heimatslos) care aveau la punerea în vigoare a tratatelor domiciliul în actualul teritoriu al României.

Domiciliul pentru teritoriile alipite se stabilește în modul arătat la punctul b. alin. II. ;

e) Românii de origină din teritoriile fostei monarhii austro-ungare atribuite astăzi statelor moștenitoare (Regatul sâb-croato-sloven, Cehoslovacia, Polonia, Italia, Austria și Ungaria), precum și Românii de origină din teritoriile fostului imperiu rus cari potrivit tratatelor, vor fi făcut obțiune pentru naționalitatea română înaintea autorităților locale din aceste țări, sau înaintea oricărei autorități române.

Art. 3. — Evreii locuind pe unul din teritoriile României la data punerii în vigoare a tratatelor și cari nu se pot prevala de nici o naționalitate, își vor regula drepturile în conformitate cu dispozițiunile art. 133 din Constituție.

Art. 4 — Dobândirea naționalității române în condițiunile prevăzute mai sus de către soț și părinte, atrage după sine obținerea acelei naționalități pentru soția și copii aflați sub puterea părintească.

Art. 5. — Naționalitatea română se dobândește de plin drept prin singurul fapt al nașterii pe teritoriul român de orice persoană care nu se poate prevala de o altă naționalitate de naștere.

§ 2.

Pierderea naționalității române prin efectul obțiunii

Art. 6. — Persoanele mai în vârstă de 18 ani cari au pierdut naționalitatea lor austriacă, ungară sau rusă și au dobândit de plin drept naționalitatea română, conform tratatelor și convențiunilor, au facultatea de a opta în termenele prevăzute de tratate și convențiuni pentru orice naționalitate le-ar fi deschisă prin acele tratate și convențiuni.

Art. 7. — Persoanele mai mari de 18 ani prevăzute în alin. b al art. 2, foste supuse austriace sau ungare au dreptul să renunțe la naționalitatea română printr'o

declarațiune făcută înaintea autorităților locale străine, sau a celor române din țara unde locuiesc. În acest caz ele vor înceta de a mai fi socotite ca supuși români.

Declarațiunile de renunțare la naționalitatea română, făcute după 27 Martie 1918, sau cari se vor face în viitor de foștii supuși ruși mai mari de 18 ani din categoria prevăzută în alin. b al art. 2, produc toate efectele legale în privința naționalității lor.

Art. 8. — Toți cei cari vor fi exercitat dreptul de obțiune pentru o naționalitate străină sunt obligați conform tratatelor, ca în cursul celor 12 luni următoare datei obțiunii să-și strămute domiciliul în Statul în favoarea căruia a optat

Autoritățile administrative și polițienești sunt ținute să ia toate măsurile pentru strictă executare a acestor dispozițiuni.

Persoanele de mai sus vor putea să-și ridice bunurile lor mobile de orice natură, fără a fi impuse pentru aceasta la vreo taxă de ieșire.

Aceste persoane sunt obligate ca în timpul ce mai petrec în țară după obțiune să se conformeze legilor și regulamentelor relative la străini.

Art. 9. — Persoanele cari au avut indigenatul (apartența) pe un teritoriu fost sub suveranitatea Statului român, dar care teritoriu ulterior, prin efectul tratatelor de pace, a fost trecut altui Stat, pierd naționalitatea română din momentul retrocedării.

Dacă însă acele persoane înainte de această retrocedare își vor fi mutat de fapt și domiciliul lor pe un teritoriu făcând parte azi din Regatul României, își păstrează naționalitatea română.

§ 3

Dispozițiuni comune paragrafelor precedente.

Art. 10. — Opțiunea sau renunțarea poate rezulta fie dintr'o declarațiune formală, fie din unele fapte concludente.

Art. 11 — Obțiunea precum și renunțarea formală rezultă dintr'o declarațiune scrisă sau verbală. Prefectura de județ sau de poliție în circumscripția căreia persoana are reședința de fapt este singura autoritate competentă să primească în viitor declarațiile formale de obțiune.

Autoritatea care primește declarațiunea de obțiune sau renunțare scrisă va verifica idențitatea declarantului, menționând pe declarație actele de identitate prezentate, iar pentru declarațiunea de obțiune verbală va încheia proces-verbal în fața de doi martori cunoscuți, cari vor semna împreună cu declarantul dacă acesta știe carte.

Autoritățile cari primesc declarațiuni de opțiune vor libera adevărințe de primirea lor sau de întocmirea unor asemenea proces-verbale.

Art. 12. — Obțiunea pentru o naționalitate străină sau renunțarea la cea română rezultă din :

a) Inscrierea in listele electorale pentru Parlament, comună, județ sau altele asemenea dintr'un Stat străin, urmată de exercitarea dreptului de vot ;

b) Primirea unei funcțiuni sau întrarea în armata altui Stat fără învoirea guvernului român.

Această opțiune mai poate rezulta din orice împrejurări cari ar învedera această hotărîre, precum :

1. Folosința unui pașaport străin sau unui alt act similar, afară de cazul că nu se putea obține un pașaport român.

2. Orice declarațiune făcută pentru a obține repatrierea din România.

Art. 13. — Objiunea sau renunțarea soțului atrage după sine pe aceea a soției, iar opțiunea și renunțarea părinților atrage după sine pe aceea a copiilor mai mici de 18 ani.

Opțiunea și renunțarea pentru minorul fără părinți aflat sub tutelă se va face de tutor

Art. 14. — Declarațiunea de optare sau renunțare este definitivă. Odată făcută, ea nu mai poată fi retrasă.

Se exceptează opțiunea sau renunțarea pentru persoanele prevăzute în articolul precedent dacă dobândesc dreptul de a opta sau renunța în numele lor propriu mai înainte de expirarea termenelor fixate prin tratate.

Art. 15. — Dispozițiunile articolelor 9, 10, 11, 12 și 13 privesc opțiunile sau renunțările făcute după intrarea în vigoare a tratatelor și anexelor lor.

Art. 16. — Opțiunile făcute înainte de punerea în vigoare a tratatelor fie că au rezultat dintr'o declarațiune formală făcută în conformitate cu dispozițiunile în vigoare, fie din fapte concludente de natura celor menționate în art. 12, sunt valabile și au ca efect pierderea naționalității române.

Art 17. — Autoritățile cari au primit declarațiuni de opțiune pentru o naționalitate străină, precum și de renunțare la naționalitate română, făcute de persoane născute pe teritoriul actual al țării, sunt obligate să anunțe despre aceasta primăriile comunelor unde s'au născut acele persoane. Pe declarațiunea de opțiunea sau de renunțare, ori pe procesul-verbal se va nota numărul și data adresei cu care s'a făcut comunicarea.

Primăriile vor lua măsuri ca pe marginea filei unde este înscrisă nașterea să se noteze declarațiunea.

În părțile țării unde oficiul de stare civilă este de competența autorităților religioase, acestea sunt datoare să face mențiunea pe actul de naștere respectiv după cererea primăriei.

Se interzice eliberarea oricărui extract de pe actul de naștere în care nu s'ar menționa declarațiunea notată.

Art. 18. — Toate declarațiunile de opțiune sau renunțare vor fi înaintate ministerului de interne de către autoritățile cari le-au primit

Tablouri de persoanele cari au optat pentru o altă naționalitate vor fi de urgență întocmite și înaintate

prin ministerul afacerilor străine guvernelor Statelor în favoarea cărora s'a optat.

CAPITOLUL II.

Constatarea naționalității.

§ 1.

Formarea listelor pe comune de către organele administrative.

Art. 19. — Constatarea persoanelor cari au dobândit de plin drept naționalitatea română în condițiunile prevăzute în tratatele de pace și anexele lor și formarea — pe comune — a listelor cari cuprind aceste persoane se va face în toată țara în prima instanța de către administrație, iar în a doua instanță de către o comisiune mixtă centrală care va funcționa la București.

Art. 20. — Autoritatea administrativă însărcinată cu alcătuirea listelor pe comune se determină astfel :

a) În vechiul regat : primarii orașelor reședințe de județ și administratorii de plăși ;

b) În Transilvania, Banat, Crișana, Satmar și Maramureș : autoritățile administrative de primă instanță (primpretorii și primarii municipiilor și ai orașelor cu consiliu) ;

c) În Bucovina : autoritățile administrative de primă instanță (prefecții de județe și primarul orașului Cernăuți) ;

d) În Basarabia : comisiuni compuse în orașele reședințe de județ din primar și șeful poliției, iar în restul Basarabiei din subprefect și comandantul companiei de jandarmi.

Funcționarii autorităților administrative prevăzute în prezentul articol vor face lucrările de birou.

Art 21. — Lucrarea administrativă se va face în conformitate cu prevederile articolelor 22, 23 și 24 pentru teritoriile alipite și cu acelea ale articolului 25 pentru vechiul regat.

Art. 22. — În teritoriile alipite lucrarea va începe prin întocmirea unor liste pregătitoare după normele ce urmează :

Primarii tuturor orașelor și comunelor din aceste teritorii, în termen de 30 zile dela publicarea în Monitorul Oficial a prezentului regulament, vor forma liste pregătitoare după formularul anexat la instrucțiuni.

În liste vor fi înscrisi toți locuitorii comunelor cari au dobândit de drept naționalitatea română în baza tratatelor de pace și anexelor lor.

În dreptul fiecărei persoane se vor indica membrii familiei cari obține de drept naționalitatea sa conform art 4 din regulament.

Nu vor fi trecute în nici un caz în liste persoanele cari au pierdut naționalitatea română prin efectul objiunii sau renunțării, în conformitate cu art. 6-18 din

regulament.

Deasemenea nu vor fi trecute în liste persoanele cari pe baza tratatelor au dobândit de drept, în acelaș timp, în afară de cetățenia română și cetățenia altuia dintre statele succesoare imperiului austro-ungar și imperiului rus.

Listele vor fi afișate la primărie îndată după întocmirea lor. Operațiunea afișării se va constata printr'un proces-verbal dresat de primarul comunei. Listele vor sta afișate cel puțin 30 zile.

Orice persoană va putea cere noi înscrieri, ștergeri sau rectificări după aceste liste, adresând în scris contestațiile lor primarului comunei.

După terminarea alcătuirii listelor de către administrații, contestațiunile se adresează sub formă de ape-luri către comisiunea mixtă centrală. Apelurile se predau primarului care procede cu ele conform art. 26.

Art. 23. — După întocmirea listelor pregătitoare se va lucra după următoarele norme :

a) Funcționarii administrativi însărcinați cu lucrarea se vor transporta după un tinerar de mai înainte stabilit, în fiecare comună și vor lucra acolo în zilele, orele și ordinea pe care prealabil le vor aduce la cunoștința losuitorilor prin publicațiuni făcute de primăriile respective după obiceiurile locale ;

b) Primarul comunei le va pune la dispozițiune listele afișate precum și contestațiile primite.

El va putea prezenta în scris în acelaș timp, sub forme de note, referat sau memoriu, pe însăși lucrările lui sau separat, orice observațiune ar avea de făcut asepra contestațiilor ;

c) Se vor examina mai întâiu toate contestațiile ivite, dându-se deciziuni motivate asupra fiecăreia.

Apoi se va proceda la verificarea listelor întocmite de primar. În acest scop se vor cerceta registrele și actele aflate în arhiva primăriei sau cari se vor obține dela alte autorități, stabilindu-se astfel situația fiecărei persoane care a dobândit de drept naționalitatea română pe baza tractatelor și anexelor lor ;

d) Se va lucra fără citarea părților, iar dacă va fi nevoie de unele lămuriri, se va putea chema și asculta părțile interesate sau cari au oarecare cunoștință și pe foștii sau actualii funcționari comunali sau administrativi din localitate. Se vor lua note scurte și se vor putea opri la dosar actele originale sau copii certificate de parte și vizate de funcționarul administrativ ;

e) Situația persoanelor cari au dobândit de drept, în acelaș timp, mai multe cetățenii, între cari și cetățenia română, se va examina numai de comisiunea mixtă centrală.

Actele persoanelor cari intră în această categorii, se vor înainta acelei comisiuni prin îngrijirea autorității lor administrative.

f) Lucrările se vor termina în fiecare comună prin încheierea unui proces-verbal, în care se vor trece toate persoanele constatate că au obținut de drept naționali-

tatea română. Procesul-verbal va fi semnat și de primarul comunei.

Sub îngrijirea funcționarilor administrativi însărcinați cu lucrarea se va forma în fiecare comună un registru de persoanele a căror naționalitate română a fost constatată. În acest registru se vor trece toate persoanele cuprinse în procesul-verbal. Aranjarea lor se va face pe cap de familie, soția trecându-se în rubrica soțului și copiii minori în cea a părinților.

Registrul se va verifica și viza de funcționarul administrativ și va fi remis primarului împreună cu achiva lucrărilor relative, sub luarea de dovadă. Dovada și originalul procesul-verbal de persoanele constata se vor înainta ministerului de interne prin prefectul de județ ;

g) Primarul va ține registrele la dispoziția locuitorilor în nrele de cancelarie spre a-l consulta

Imediat după primirea registrelor, primarul va anunța prin afișare pe locuitori că registrul le stă la dispoziție. Afișul se va menține în vederea publicului timp de 30 zile. Operațiunea se va constata printr'un proces-verbal dresat de primar, în dublu exemplar

Art. 24. — În Basarabia conducerea lucrărilor o are subprefectul. Hotărârile se iau numai când ambii membri ai comisiunii sunt de acord. În caz de divergență, fiecare formează un memoriu și subprefectul înaintează imediat ambele memorii și actele relative, prin prefectura județului, la comisiunea mixtă centrală.

Art. 25. — În vechiul regat lucrarea se va face în orașele reședinte la primărie, iar în restul țării la administrațiile de plasă, după următoarele norme :

a) Foștii supuși austriace sau unguri precum și străinii fără nici o naționalitate (heimatlos) cari întrunesc condițiunile prescise prin art. II punctul d), al prezentului regulament, pentru dobândirea naționalității române de plin drept, vor adresa autorității determinate la art. 20 în a cărei circumscripție domiciliază, cererea de înscriere în liste însoțind-o de toate actele necesare ;

b) Examinarea cererilor se va face fără citarea părților. Numai dacă va fi nevoie de unele lămuriri, se va putea chema și asculta părțile interesate și pe foștii sau actualii funcționarii comunali sau administrativi din localitate și în cazuri importante pe orice persoană care ar avea oare cari cunoștințe.

Se va putea cere și cerceta registrele și actele aflate în arhivele primăriilor sau ale altor autorități, stabilind astfel situația fiecărei persoane care are dobândită de drept naționalitatea română pe baza tractatelor și anexelor lor. Se vor lua note și se vor putea opri la dosar actele originale sau, la cererea părților, copii certificate de parte și vizate ;

c) Se va lucra în zilele, orele și ordinea ce se va fixa și afișa de mai înainte în localul autorității ;

d) Lucrările se vor termina pentru fiecare comună prin încheierea unui proces-verbal în care se vor trece

toate persoanele din comună constatate că au obținut de drept naționalitatea română.

Procesul-verbal va fi semnat și de primarul comunei. Se va forma în fiecare comună un registru de persoanele a căror naționalitate română a fost constatată. În acest registru se vor trece toate persoanele cuprinse în procesul-verbal. Înscrierea lor se va face pe cap de familie, soția trecându-se în rubrica soțului și copiii minori în cea a părinților. Registrul se va verifica și viza de funcționarul administrativ însărcinat cu lucrarea și va fi remis primarului împreună cu partea respectivă din arhivă, sub luare de dovadă.

Dovada și originalul procesul-verbal de persoanele constatate se vor înainta ministerului de interne prin prefectura județului;

e) Primarul va ține registrele la dispoziția locuitorilor în orele de cancelarie.

Imediat după primirea registrului, primarul va anunța pe locuitori prin afișare, că registrul le stă la dispoziție spre a-l cerceta.

Afișul se va menține în vederea publicului timp de 30 zile. Operațiunea se va constata printr'un proces-verbal dresat de primar, în dublu exemplar.

Art. 26. — Orice persoană nemulțumită pentru că a fost admisă, omisă sau respinsă înscrierea în liste, a sa sau a altora, va putea face apel la comisiunea mixtă centrală în termen de 30 de zile libere dela afișarea listelor în comune, cerând fie înscrierea sa sau a altele omisă sau respinsă de comisiunea locală, fie ștergerii de pe aceste liste.

Acelaș drept îl are și ministerul de interne

Apelul se depune la primăria locală, care îl va înainta prin filiera normală ministerului de interne, spre a-l supune comisiunii mixte centrale

Primarul va alătura la actele comisiunii copii certificate de pe orice acte din arhiva primăriei în legătură cu cauza.

Atât primarul cât și orice autoritate intermediară pot face observațiuni, odată cu transmiterea dosarului sub formă de note, referat sau memorii scurte.

Nu este permis să se rețină dosarul la vre-o autoritate mai mult de trei zile dela data înregistrării.

Art. 27. — Înscrierea în listele comunale de naționalitate este definitivă pentru persoanele în privința cărora nu s'a făcut apel la comisiunea mixtă centrală.

Se exceptează cazurile în cari s'ar găsi în urmă acte importante cari nu au fost examinate la formarea listelor, sau s'ar descoperi că actele pe baza cărora s'a făcut înscrierea nu corespund adevărului

Ministerul de interne precum și orice cetățean român vor putea înainta comisiunii mixte centrale, pe baza aliniatului precedent, cereri pentru revizuirea înscrierilor în liste, alăturând și actele pe cari le bazează.

Art. 28. — Persoanele a căror situațiune nu a fost examinată de către autoritățile administrative de prima instanță nu pierd prin aceasta drepturile lor la naționali-

tatea română pe care le vor putea valorifica în urmă în fața comisiunii mixte centrale conform art. 32, alin. 5.

Art. 29. — Lucrările administrative vor fi terminate pentru teritoriile alipite în termen de cel mult 4 luni dela publicarea în Monitorul Oficial a prezentul regulament. iar pentru vechiul regat în termen de cel mult 2 luni dela aceeaș dată.

§ 2.

Comisiunea mixtă centrală.

Art. 30. — Se institue pe lângă ministerul de interne o comisiune mixtă centrală compusă din 3 membrii dintre cari un membru al înaltei Curți de casație din activitate sau onorific; desemnat de ministerul de justiție, ca președinte, un membru al consiliului permanent administrativ, desemnat de ministerul de interne, precum și un membru delegat de ministerul afacerilor străine dintre membrii consiliului consultativ al acestui departament.

Odată cu numirea membrilor arătați mai sus, se va mai desemna de ministerele respective și câte un supleant îndeplinind aceleași condițiuni pentru cazurile de lipsă a titularului.

Secretarul consiliului permanent administrativ va îndeplini funcțiunea de secretar al comisiunii

Art. 31. — Deciziunile comisiunii se iau cu majoritatea membrilor ce o compun.

Comisiunea va putea lucra și cu 2 membrii, fiind însă neapărat de față președintele. În caz de divergență, judecata va fi amânată pentru o altă zi când comisiunea va lucra în complet.

Art. 32. — Comisiunea va avea cădere:

1. A decide în prima și ultima instanță asupra cetățeniei române persoanelor cari au dobândit de drept, pe baza tratatelor, în acelaș timp și cetățenia română și altă cetățenie.

2. A rezolva definitiv apelurile relative la listele comunale de naționalitate formate de autoritățile administrative și divergențele ivite în sânul comisiunilor care lucrează în Basarabia, în cazul art. 24 din acest regulament.

3. A decide asupra cererilor de revizuirea înscrierilor în listele comunale de naționalitate, făcute pe baza art. 27 din regulament

4. A constata naționalitatea persoanelor prevăzute în cazul art. 9 cum și a verifica toate opțiunile deduse din faptele arătate în art. 12.

5. A completa după terminarea lucrărilor administrative listele definitive de naționalitate, prin înscrierea persoanelor care, deși au obținut naționalitatea română de plin drept, pe baza tratatelor, nu au fost avute în vedere la formarea listelor comunale din diverse cauze.

6. A verifica în caz de îndoială sau de nevoie conținutul diverselor acte de naționalitate utilizate înaintea oricărei autorități.

7. A da aviz și consultațiune în orice chestiune în legătură cu stabilirea naționalității pe baza prezentului regulament.

8. A se pronunță asupra cererilor de revizuire în cazurile prevăzute în art. 35.

Art. 33. — Cauzele vor fi cercetate și rezolvate în termen de 30 zile socotite dela data primirii și înregistrării lor.

Această cercetare se va face fără citarea părților, numai pe temeiul actelor din dosar, a motivelor arătate în cererea de apel sau în memoriile cari i-se vor prezenta.

La nevoie, părțile vor putea fi chemate și li se va putea cere să producă și alte acte.

Comisiunea va putea cere dela orice autoritate să facă cercetările ce le-ar socoti necesare sau să-i comunice actele de care va avea nevoie, cum și de a asculta sau a face să fie ascultate, în cazuri importante, orice persoană i-ar putea da informațiuni utile.

Art. 34. — Deciziunile comisiei centrale sunt definitive. Ele vor fi motivate pe scurt în drept și fapt.

Deciziunile privitoare la modificarea listelor de naționalitate vor fi comunicate primăriilor respective spre a le introduce în registrul de naționali români, sub pedeapsă disciplinară în caz de abateri.

Art. 35. — Se va putea cere revizuire deciziunilor definitive ale comisiei mixte centrale:

1. Dacă după pronunțarea deciziei s'au descoperit acte probatorii pe cari partea a fost în imposibilitate de a le prezenta.

2. Dacă comisiunea centrală s'a pronunțat fără a cunoaște acte decisive cari nu i-a fost arătate, sau întemeindu-se pe acte cari se constată ulterior că nu corespund adevărului.

3. Dacă lucrările rămase definitive ale autorităților administrative de primă instanță sau deciziunile comisiei centrale din punctul de vedere al naționalității unei persoane, vin în contradicție cu constatările unei autorități judecătorești care, fiind regulat sesizată, s'ar fi pronunțat definitiv asupra naționalității cuiva.

Art. 36. — Cererea de revizuire se va adresa comisiei mixte centrale, fi de parte, fi de orice cetățean român, fi de ministerul de interne și se va judeca conform art. 33 și 34 din regulament, chemându-se cei în drept.

Revizuirea va putea fi provocată chiar din oficiu de către comisie.

Art. 37. — Un regulament întocmit de comisiunea centrală și aprobat printr'o decizie a ministerului de interne va determina celelalte norme și detalii pentru rezolvarea apelurilor și revizuirilor, cum și ordinea lucrărilor și serviciul interior al comisiei.

CAPITOLUL III.

Dispozițiuni diverse.

§ 1

Certificate de naționalitate.

Art. 38. — Autoritățile comunale sunt autorizate să libereze certificate de naționalitate numai în limitele conținutului registrului de naționalitate română, persoanelor înscrise în ele.

CertIFICATELE vor fi conforme modelului stabilit de ministerul de interne. În ele se va indica neapărat baza obținerii naționalității și numărul de ordine al înscrierii în registrul de naționalitate. Certificatele eliberate astfel vor servi la toate autoritățile române ca dovezi pentru probarea naționalității române pe baza tratatelor și anexelor lor.

CertIFICATELE de naționalitate sunt valabile timp de 3 ani dela data emiterii lor.

Art. 39. — Persoanele cari au nevoie să probeze naționalitatea lor română față de autoritățile țării străine, vor putea utiliza certificatele de naționalitate liberate de primărie. Ele le vor spune însă anterior spre verificare și confirmare ministerului de interne, singura autoritate competentă să vizeze asemenea certificate pentru uzul extern în sensul convenției dela Roma din 6 Aprilie 1922.

Semnătura ministerului de interne va fi legalizată de ministerul afacerilor străine.

§ 2

Competința autorităților.

Art. 40. — Autoritățile administrative determinate prin art. 20 și comisiunea mixtă centrală au pentru stabilirea chestiunilor de naționalitate drepturile prevăzute prin regulamentul de față.

Ministerul de interne are căderea a determina aplicabilitatea legilor în vigoare în ținuturile alipite în raport cu dispozițiunile tratatelor de pace încheiate după războiul din 1914—1918.

Ministerul justiției va îndeplini formele necesare pentru obținerea naționalității pe baza dispozițiunilor prevăzute în Constituțiune, codul civil și regulamentul de organizare al acestui minister.

Ministerul afacerilor străine se pronunță asupra chestiunilor de naționalitate ivite în raporturile cu autoritățile străine. În asemenea cazuri, interpretarea dată de ministerul afacerilor străine va fi hotărâtoare, potrivit art. I din legea sa organică, atunci când vor exista deosebiri de interpretare între diversele ministere, cu privire la chestiunile de naționalitate izvorând din dispozițiunile diverselor tratate. Tot astfel va fi și în cazul prevăzut de art. 32, alin. 7.

Nici o altă autoritate afară de cele mai sus nu este îndreptăţită a se pronunţa asupra stabilirii calităţii de cetăţean român, nici a libera certificate de naţionalitate sau acte similare. Aceasta fără prejudiciul art. 7. din Constituţie.

Art. 41. — Naţionalitatea română a părţilor, rezultând din dispoziţiunile tratatelor încheiate după războiul din 1914—1918, se va stabili în faţa autorităţilor judecătoreşti prin certificatele prevăzute de art. 38.

Art. 42. — Stabilirea naţionalităţii izvorând din aceste tratate poate rezulta şi din hotărâri judecătoreşti neatacabile pe nici o cale de drept comun, pronunţate până la data publicării acestui regulament, precum şi din certificatele eliberate de ministerul afacerilor străine până la acea dată.

Persoanele cari posedă asemenea acte se vor înscrie de drept în listele comunale de naţionalitate, re-

trăgându-li-se certificatele anterioare, cari se vor păstra la dosar.

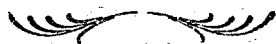
CAPITOLUL IV.

Dispoziţiuni finale.

Art. 43. — Instrucţiunile necesare pentru aplicarea prezentului regulament se vor da către ministerul de interne.

Art. 44. — Cheltuelile ocazionate de aplicarea prezentului regulament vor fi suportate de ministerul de interne, care va procura şi registrele, materialele de cancelarie şi imprimantele.

(Publicat în Nr. 172 al „Monitorul Oficial“ din 1 Noembrie 1923).



ORDONAŢE CU CARACTER GENERAL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Subprefecturilor de judeţe şi primăriilor oraşelor din Transilvania, Banat, Crişana şi Maramureş.

Cu urmare la ordinul nostru circular No. 45 286 din 27 Iunie 1922,*) referitor la procedura care trebuie urmată de comune, pentru obţinerea aprobării proiectelor de construcţii, reparaţii, introducerea iluminatului electric, apeduct, canalizări, etc., vă facem cunoscut că pentru a se generaliza în întreaga ţară dispoziţiunea luată prin înaltul decret regal No. 3 405 din 3 Iulie a. c., cu privire la oraşele şi comunele din vechiul regat, se va înainta spre aprobare ministerului, pentru oraşele cu municipii şi oraşele cu reşedinţă proiectele în valoare de 200 000 lei în sus, pentru celelalte oraşe dela 100 000 lei în sus, iar pentru comunele rurale dela lei 75.000 în sus.

Cu această ocaziune, vă atragem din nou atenţiunea, că în vederea unei urgente rezolvări, este necesar a ni se înainta toate piesele tehnice din care se compuni

Proiectele vor fi prezentate în triplu exemplar, vor avea mărimea 21/34 cm., vor fi identice şi vor conţine toate planurile, măsurătorile, devizele, un memoriu ce va justifica necesitatea lucrărilor, programul în-

toamirei proiectului, precum şi calculele de rezistenţă, etc. etc.

În special va atragem atenţiunea asupra memoriului ce trebuie să fie astfel întocmit, încât din el să se poată lua cunoştinţă în ansamblu de întregul proiect, piesele desemnate, dându-ni-se precizii de detaliu şi de execuţie.

Pentru lucrări de artă importantă se vor prezenta rezultatul sondajelor terenurilor.

Pentru clădiri se va arăta raportul ce va avea nouă clădire, cu restul caselor străzilor şi pieţelor înconjurătoare.

Un exemplar din proiectele înaintate va fi de pânză sau de hârtie de calc; restul vor avea desene heliografiate cu îngrijire şi vor purta semnătura autorului.

Toate proiectele vor fi trimise ministerului spre aprobare înaintea şinerii licitaţiei pentru darea lucrărilor în întreprindere întrucât fiind susceptibile de modificări din partea onor. consiliu tehnic superior, se evită neajunsurile ce ar putea surveni din acele modificări.

No. 63 706.

1923, August 22.

*) Publicat în Buletin, anul II No. 17—18, pag. 312.

Prefecturilor de județe din întreaga țară.

Cu ordinul circular No^o 32.744 din 7 Iulie, ministerul a atras atențiunea prefecturilor că formatul buletinului pentru înscrierea la biroul populației va fi modificat și din taxa ce să încasează pe art. 7 din tabloul anexat la noua lege a maximului, să nu se mai tacă nici o comandă de buletine după formularul vechi.

Cu înaltul decret regal No. 4001, publicat în Monitorul Oficial No. 98 din 4 August, schimbându-se acest formular, ministerul a instituit o comisiune pentru studierea și stabilirea modelului-tip, iar în urma concursului și a licitației ținută s'a ajuns la uniformizarea buletinului, cât și la stabilirea prețului maxim de 1 leu 60 bani de fiecare bucata.

Pentru punerea în aplicare a acestui buletin-tip — întocmit și confecționat conform cerințelor din regulament — ministerul a hotărât data de 1 Noembrie și cum această dată nu este prea îndepărtată, depinde de urgența pe care d-voastră o veți întrebuiți pentru a-l procura.

În acest scop și după recomandările făcute cu sus menționatul ordin vă veți adresa ministerului spre a vă procura buletinele pentru comunele rurale, iar în ceea ce privește simplificarea operațiunii de adunarea fondurilor, ar fi de dorit, ca la acea prefectură să se strângă toate sumele trimise de comunele din județ, cari apoi vor fi înaintate ministerului însoțite cu un raport la care va fi anexat și un tablou în care se va arăta numele comunei, numărul recepsei sub care s'a consemnat suma și numărul buletinelor ce voește a procura.

Pentru cunoștința d-voastră vi se trimite un număr de două exemplare model din acest buletin.

No. 71.678.

1923, Octombrie 1.

Prefecturilor de județe și comunelor urbane din întreaga țară.

În urma comunicărilor ce ați făcut ministerului ca rezultat al ordinelor circulare ce ați primit cu privire la punerea în aplicare al formularului de buletin model tip, pe ziua de 1 Noembrie, regretând că nu s'a înțeles în deajuns de toate autoritățile administrative modul de aplicare al acestor buletine, vă dăm mai jos următoarele instrucțiuni:

Prin regulamentul publicat în Monitorul Oficial No. 98 din 4 August, alăturat în copie, s'a hotărât scoaterea din uz a vechiului formular așa că cu începere dela 1 Noembrie se pune în aplicare noul formular de buletin.

Prin urmare, modelul cel nou va fi obligatoriu și urmează să se libereze tuturor locuitorilor români

și străini, cari au reședința în comună și cari trebuie să fie înscriși la biroul populației în registrul model No. 1 descris în regulamentul publicat în Monitorul Oficial No. 1 din 1 Aprilie 1921, pagina 4 și următoarele,*) cu alte cuvinte se impune populațiunii majore individual, adică câte unul separat pentru soț, pentru soție, pentru fiecare copil major în parte și pentru fiecare minor care a împlinit vârsta de 16 ani.

În vedere că buletinul model tip, pe de o parte este confecționat astfel încât poate fi întrebuițat timp relativ îndelungat, fără ca să se distrugă, iar pe de altă că înlocuirea lui în fiecare an datorită și împrejurării că este prevăzut cu fotografia, ar fi o operație îngreuitoare atât pentru populație cât și pentru autoritatea care îl liberează, valabilitatea lui este de 3 ani, cu începere din ziua eliberării lui.

Cum în noua lege a maximului taxelor la art. 7 al tabloului ce însoțește acea lege se prevede, după cum am arătat cu ordinul circular No. 71.676 către comunele urbane și No. 71.678 către prefecturi, că comunele vor încasa anual taxa de 10 lei pentru fiecare buletin de înscriere la biroul populației și pentru ca acestea să nu fie prejudiciate în interesele lor materiale, prin faptul valabilității de 3 ani a buletinului, este necesar ca în schimbul taxei de 10 lei pe care comuna o va încasa anual să se libereze titularului buletinului o chitanță din registru asouché de încasare, iar la pagina 5 al buletinului ce vi s'a trimis cu sus menționatele ordine în partea de jos anume rezervată pentru aceasta, s'a introdus o modificare în ceea ce privește formula vizării.

„Vizat pe anul . . .

incasat taxa sub recepisa No. . . .

Șeful biroului,“

Copii minori sub 16 ani fiind irresponsabili de faptele lor nu li se liberează asemenea buletine, iar pentru populația majoră ele nu pot folosi decât titularului.

Se atrage serios atențiunea tuturor autorităților chemate a aplica aceste directive că celelalte dispozițiuni din regulamentul legii controlului străinilor și pentru înființarea biroului populației, regulament publicat în Monitorul Oficial No. 1 din 1 Aprilie 1921 arătat mai sus, rămân în ființă și să fie bine înțeles că numai formulare de buletin model 2 este schimbat și care trebuie pus în aplicare neapărat cu începere dela 1 Noembrie în fiecare comună rurală și urbană urmând să se înființeze biroul populației dovedit atât de necesar atât în interesul local al comunei cât și cel superior al Statului.

Cu această ocaziune, repetăm dispoziția din ordinul anterior cu No. 71.676, privitor pe comunele ur-

*) Publicat în Buletin, anul I, No. 10, pag. 114.

bane și adresat acestora, prin care se arată că procurarea buletinelor se va face direct din comerț, buletinul trebuind să fie conform modelului alăturat, adică: să aibă aceeași calitate de hârtie și copertă, aceleași caractere de literă, aceeași mărime precum și culoarea albastră uniformă în interior, cu un singur detaliu. Ceea ce se recomandă cu toată atențiunea este numerotarea buletinelor care trebuie să fie imprimată odată cu tiparul după cum se arată chiar pe model, iar nu pus de mână sau cu mașinele obișnuite de numerotat.

Această condițiune prevăzută în regulament, arată numărul de ordine al buletinului care garantează statistica populațiunii majore.

Mai înainte de a face comanda în asemenea condițiuni și pentru a nu da loc la reclamațiuni în caz când buletinele s'ar refuza de minister ca nefiind conforme cu modelul ce vi se oferă spre executare de către ofertantul cel mai avantajos să fie înaintat ministerului spre aprobare și numai după aceasta să faceți comanda.

No. 75.786,

1923, Octomvrie 13.

Prefecturilor de județe din vechiul regat și Basarabia și subprefecturilor de județe din Transilvania. Banat. Crișana și Maramureș.

În baza legii promulgată cu înaltul decret regal No. 3.576 din 13 Iulie 1923 și publicată în Monitorul Oficial, No. 82 din 15 Iulie 1923, sunt și rămân aprobate orice dispozițiuni anterioare fie ele luate în virtutea unei legi sau numai deciziuni cum este: legea IV a fostului Stat austro-ungar din anul 1893, relativă la regularea dreptului de leafă și alte indemnizații ale funcționarilor, oficianților etc și despre majorarea lefurilor și indemnizațiilor ce plătește Statul funcționarilor din municipiile județelor precum și toate ordonanțele emise sub fostul consiliu dirigent cu „Statul privitor la competențele funcționarilor de Stat în cazuri de emisiuni oficioase și strămutări publicat în „Gazeta Oficială“ No 71 din 27 Noemvrie 1919 în Cluj.

În consecință vă rog să puneți în vedere tuturor serviciilor dependente de acel județ, tuturor manda-

torilor de salarii, că salariile și accesoriile de salarii sunt numai acelea prevăzute prin legea bugetară pe exercițiul 1923 și anume: salariul de bază, scumpetea, sporul de scumpete, cota de chirie, ajutorul familiar și indemnitatea specială.

În afară de acestea vă mai aduc la cunoștință, că în baza jurnalului consiliului de miniștri No. 891 din 7 Mai 1923 s'a aprobat pentru personalul de inspecție și control, sau pentru acei funcționari delegați a îndeplini aceste atribuțiuni, fie temporal, fie pentru un timp mai îndelungat, următoarele indemnizații de deplasări:

Pentru personalul inferior de serviciu lei 50 pe zi;

Pentru personalul de serviciu cu specialitate lei 60 pe zi;

Pentru funcționarii cu salariu până la 800 lei, 80 lei pe zi;

Pentru funcționari cu salariu dela 801—1300 lei, 120 lei pe zi;

Pentru funcționari cu salariu dela 1301—1850 lei, 150 lei pe zi;

Pentru funcționari cu salariul peste 1850 lei, 200 lei pe zi.

În aceste sume intră ca și în trecut cheltuelile de hotel, masă, trăsură la gară și în oraș, hamal etc.

Vă rog să priveghiați la stricta executare a dispozițiunilor de mai sus.

Acest ordin s'a dat prefecturilor de județe din vechiul regat și Basarabia și subprefecturilor de județe din Transilvania.

No. 9.474 J.

1923, Octomvrie 9.

Sucprefecturilor de județe din Transilvania, Banat Crișana și Maramureș.

Sesizați de ministerul sănătății publice, muncii și ocrotirilor sociale, cu adresa No. 21.150 că în sarcina bugetului său cade numai cheltuelile de îngrijire a persoanelor mușcate de animale turbate și a celor bolnavi de alienație mintală, avem onoare a vă ruga să binevoiți a lua dispozițiuni ca la întocmirea bugetelor pe exercițiul 1924 să se prevadă o sumă suficientă care va servi la efectuarea cheltuelilor de transport a bolnavilor de categoria celor de mai sus.

No. 10.410 J.

1923, Octomvrie 23.

Intrebări și răspunsuri.

1. Un locuitor român din comuna mea voește să contracteze căsătorie cu o femeie din Seghedin Cum va proceda mai bine, ca soția să câștige prin căsătorie cetățenia română ?

Răspuns: Procedura de căsătorie în atari cazuri e normată în §§ 84—103 din Instr. căs.: Prin căsătorie soția devine de drept — fără alte formalități — cetățeană română.

2. Vă rugăm a ne incunoștința, că localurile publice din stațiunile balneare și climaterice până când pot sta deschise seara ?

Răspuns: Localurile publice, precum cofetării, restaurante, cărciunii, bodegi etc. din stațiunile balneare și climaterice pot rămâne deschise până la ora 24, iar cluburile, casinourile, cercurile intime, precum și alte asemenea localuri vor fi închise la ora 23 (ordin M. I. 55847/1923).

3. Se zice, că jocurile de bulă, ruletă și alte asemenea jocuri la noroc sunt interzise Vă rugăm a ne comunica ordinul ori dispoziția autorităților.

Răspuns: De fapt sunt interzise conform ordinului Ministerului de Interne din 5. Iulie 1923, No. 58225/1923 (vezi Buletinul oficial No. 12—17).

4. Vă rugăm, binevoiiți a ne comunica ordinul ultim în vigoare relativ la indemnitatea de deplasare ; un notar comunal cât poate socoti ?

Răspuns: Conform ordinului M. de Interne din 24 Iulie 1923 No. 56.416/1923 următoarele diurne se pot socoti :

- 1) Pentru personalul inferior de serviciu, lei 50 pe zi ;
- 2) pentru personalul de serviciu cu specialitate lei 60 pe zi ;
- 3) pentru funcționarii cu salariu până la 800 lei, 80 lei pe zi ;
- 4) dela 800—1300 lei, 120 lei pe zi ;
- 5) dela 1300—1850 lei, 150 lei pe zi ;
- 6) peste 1850 lei, 200 lei pe zi.

În aceasta sumă intră ca și în trecut cheltuelile de hotel, masă, trăsură la gară și în oraș hamal etc. Cheltuelile pentru tren sau trăsură dela o localitate la alta se plătește separat.

5. Are dreptul Prefectul ori Subprefectul să transfereze sau să detașeze funcționarii fără învoirea lor. Comunicați ordinul în chestiune.

Răsp. : Conform ordinului Ministerului de Interne din 6 Aug. 1923 No. 60 276/1923 nu este permis a transfera pe nimeni. Prefecții și Subprefecții cu acest ordin punctul d) sunt provocați că funcționarii transferați fără știința Ministerului să fie trecuți imediat la posturile unde sunt titulari de fapt.

6. Poate un jandarm reangajat să lege căsătorie fără aprobarea organelor militare competente ? Vă rog, binevoiiți a ne comunica și ordinul în vigoare relativ la aceste căsătorii.

Răsp. : Jandarmii reangajați, conform ordinului Ministerului de Interne din 18 Aprilie 1923 No. 29974/1923 nu pot încheia căsătorie fără aprobarea organelor militare competente. (vezi Buletinul oficial No. 8—11 pagina 150).

7. În una din comunele mele Consiliu comunal (reprezentanța) a ridicat salariul și paușalele de călătorie a funcționarilor comunali. Reclamă aceasta hotărâre a Reprezentanței și aprobarea Ministerului ori nu ?

Răsp. : Conform ordinului Ministerului de Interne din 2. Martie 1923 No. 15358/1922 astfel de hotărâri se aprobă definitiv numai de Prefect cu ocaziunea aprobării bugetului (vezi Buletinul oficial No. 6—7, pagina 118.)

8. În comuna mea se ocupă populația cu cultivarea tutunului. Conform regulamentului referitor la lucrările particulare, avem dreptul la redactarea contractelor de cultura tutunului a percepe taxele cuvenite ; se zice însă, că aceste taxe nu s'ar mai putea încasa. Vă rog, binevoiiți a comunica ordinul care oprește perceperea acestor taxe.

Răspuns: Conform ordinului Ministerului de Interne din 9. Martie 1923 No. 18054/1923 (vezi Buletinul oficial No. 6—7, pag. 120) nu se pot încasa taxele în chestiune, pentru că legea monopolurilor Statului extinsă și asupra ținuturilor alipite, scutește de orice taxe cererile cultivatorilor de tutun ; urmează, că nici notarii comunali nu le mai pot percepe

Publicatiune.

Notariatul cercual Armeniș.

Concurs.

La Notariatul cercual din Armeniș (plasa Teregova) se caută spre aplicare un cancelist cu praxă în agendele administrative.

Salar lunar 1000 Lei, prânz și cină.

Postul se poate ocupa imediat.

Se mai caută un expert pentru compunerea socoților comunale, cu remunerație după învoială.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Armeniș, la 28 Decembrie 1923.

Notar.

